

Управління охорони здоров'я облдержадміністрації
КВНЗ «Ковельський медичний коледж»

«Затверджую»

*Голова приймальної комісії
Ковельського медичного коледжу*

О.Г.Григола

21.03.2019р.

ПРОГРАМА
співбесіди з української мови
на основі базової загальної середньої освіти
до Ковельського медичного коледжу
у 2019 році

Розглянуто і схвалено на засіданні
Приймальної комісії Ковельського
медичного коледжу
Протокол № 7 від 21.03.2019 р.
Відповідальний секретар приймальної

комісії

С.А.Костючик

Ковель – 2019

Пояснювальна записка

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає перевірку рівня знань, умінь та навичок, здібностей до певного виду діяльності з конкурсного предмета, за результатами якої приймається протокольне рішення щодо надання вступнику рекомендацій до зарахування.

Співбесіда передбачає виконання окремих завдань, під час яких необхідно визначити:

- рівень базової підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу з української мови, вміння розмежовувати частини мови, члени речення, визначати відмінності у вияві спільних граматичних категорій у різних частинах мови, особливості словозміни частин мови; аналіз структури речень);
- ступінь готовності до майбутнього навчання;
- практичні навички синтаксичного, лексичного, фонетичного, морфологічного розбору.

Програму для вступу до Ковельського медичного коледжу на основі базової загальної середньої освіти у 2017 році розроблено на основі чинних програм для загальноосвітніх навчальних закладів (програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова 5 – 9 класи. Видавництво «Перун», 2005).

Програма співбесіди складається з:

- переліку основних тем та понять, якими повинен володіти абітурієнт (уміти їх застосовувати на практиці), з таких розділів: орфоепії, орфографії, графіки, лексикології, лексикографії, фразеології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису, пунктуації;
- вимог до рівня загальноосвітньої підготовки вступників з української мови;
- критеріїв оцінювання відповіді абітурієнта на співбесіді з української мови.

Подана програма складена з урахуванням тих вимог, які повинні бути поставлені вступнику на співбесіді, аби виявити, наскільки різнобічними і глибокими є його знання з усіх розділів української мови.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Назва розділу, теми	Знання	Предметні уміння та способи навчальної діяльності
1. Фонетика. Графіка	<p>Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й</p>	<p>Абітурієнт повинен уміти: Визначати в словах голосні, тверді і м'які, дзвінки й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. Визначати місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й</p>
2. Лексикологія. Фразеологія	<p>Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризмиафоризми (відповідно до словника фразеологізмів за підручниками рівня «стандарт»)</p>	<p>Пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні. Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні</p>
3. Будова слова. Словотвір	<p>Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в</p>	<p>Відділяти закінчення слів від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні; визначати спосіб творення слів</p>

	іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о], [е] у складних словах	
4. Морфологія. 4.1 Іменник	Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові	Розпізнавати іменники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; визначати основні способи творення іменників; правильно відмінювати іменники, відрізнити правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями
4.2 Прикметник	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи)	Розпізнавати прикметники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; ступені порівняння якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; основні способи творення відносних і присвійних прикметників; відмінювання прикметників; відрізнити правильні форми прикметників від помилкових
4.3 Числівник	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників: 1) один, одна; 2) два, три, чотири;	Розпізнавати числівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізнити правильні форми числівників від помилкових; добирати потрібні форми числівників і

	<p>3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят; 4) сорок, дев'яносто, сто; 5) двісті – дев'ятсот; 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.</p>	<p>використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками</p>
<p>4.4 Займенник</p>	<p>Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників</p>	<p>Розпізнавати займенники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; відрізнити правильні форми займенників від помилкових, правильно добирати потрібні форми займенників і використовувати їх у мовленні</p>
<p>4.5 Дієслово</p>	<p>Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то</p>	<p>Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; використовувати один час і спосіб у значенні іншого; основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; відрізнити правильні форми дієслів від помилкових</p> <p>Розпізнавати дієприкметники (зокрема відрізнити їх від дієприслівників), визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; відрізнити правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно</p>

	<p>Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот</p>	<p>використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні, використовувати дієприкметники в мовленні</p> <p>Розпізнавати дієприслівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; відрізнати правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами</p>
<p>4.6 Прислівник</p>	<p>Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу</p>	<p>Розпізнавати прислівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників, основні способи творення прислівників; відрізнати правильні форми прислівників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні</p>
<p>4.7 Службові частини мови</p>	<p>Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників</p> <p>Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників</p> <p>Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.</p>	<p>Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати форми прийменників у мовленні</p> <p>Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні</p> <p>Розпізнавати частки, визначати групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно використовувати частки в мовленні</p>

	Правопис часток	
4.8 Вигук	Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків	Розпізнавати вигуки, визначати групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно використовувати вигуки в мовленні
5. Синтаксис 5.1 Словосполучення.	Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені	Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; визначати головне й залежне слово в підрядному словосполученні; визначати поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова
5.2 Речення	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання)	Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання
5.2.1 Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження	Визначати структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом. Уміти правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення
5.2.2 Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції	Розпізнавати види другорядних членів та їх типи й різновиди, визначати способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту;

	порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок)	правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті
5.2.3 Односкладні речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні	Розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні
5.2.4 Речення з однорідними членами	Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в односкладними членами	Розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них
5.2.5 Складне речення	Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація й сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення	Розпізнавати складні речення різних типів, визначати їх структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. Добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно розставляти розділові знаки, будувати схему такого речення
5.2.5.1 Складносурядне речення	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами	Розпізнавати складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами

	складносурядного речення	складносурядного речення; комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні
5.2.5.2 Складнопірядне речення	Складнопірядне речення, його будова. Головне й пірядне речення. Пірядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопірядному реченні. Основні види пірядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопірядні речення з кількома пірядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: 1) складнопірядні речення з послідовною пірядністю; 2) складнопірядні речення з однорідною пірядністю; 3) складнопірядні речення з неоднорідною пірядністю	Розпізнавати складнопірядні речення, визначати їх будову, зокрема складнопірядних речень з кількома пірядними, уміти відображати її в схемі складнопірядного речення; визначати основні види пірядних речень, типи складнопірядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопірядних речень різних типів у процесі спілкування
5.2.5.3 Безсполучникове складне речення	Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.	Розпізнавати безсполучникові складні речення; визначати смислові відношення між їхніми частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними), особливості інтонації безсполучникових складних речень. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні
5.2.5.4 Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Визначати структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні
5.3 Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог	Визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати;

		правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалозі
6. Стилїстика	Стилї мовлення (розмовний, науковий, художнїй, офїційно-дїловий, публїцистичний), їх основнї ознаки, функцїї	Розпїзнавати стилї мовлення, визначати особливостї кожного з них. Умїти користуватися рїзноманїтними виражальними засобами української мови в процесї спїлкування для оптимального досягнення мети спїлкування
7. Орфоепїя	Вїдображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцїю. Вїдображення вимови приголосних звукїв: 1) [дж], [дз], [дз']; 2) [ґ]; 3) [ж], [ч], [ш], [дж]; 4) груп приголосних (уподїбнення, спрощення); 5) м'яких приголосних; 6) подовжених приголосних. Вимова слїв з апострофом	Визначати особливостї вимови голосних і приголосних звукїв, наголошувати слова вїдповїдно до орфоепїчних норм
8. Орфографїя	Правопис лїтер, що позначають ненаголошенї голоснї [е], [и], [о] в коренях слїв. Спрощення в групах приголосних. Сполучення їо, їо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збїгу однакових приголосних звукїв. Правопис префїксїв і суфїксїв. Позначення чергування приголосних звукїв на письмї. Правопис великої лїтери. Лапки у власних назвах. Написання слїв їншомовного походження. Основнї правила переносу слїв з рядка в рядок. Написання складних слїв разом і через дефїс. Правопис складноскорочених слїв. Написання чоловїчих і жїночих їмен по батьковї, прїзвищ. Правопис вїдмїнкових закїнчень їменникїв, прикметникїв. Правопис н та nn у прикметниках і дїєприкметниках, не з рїзними частинами мови.	Розпїзнавати вивченї орфограми ї пояснювати їх за допомогою правил; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити ї виправляти орфографїчнї помилки на вивченї правила
9. Розвиток мовлення	Загальне уявлення про спїлкування ї мовлення; види мовленнєвої дїяльностї;	Уважно читати, усвїдомлювати ї запам'ятовувати змїст

	<p>адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення</p>	<p>прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне. Критично оцінювати прочитане. Аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів. Будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети. Уміти формулювати, добирати доречні аргументи і приклади, робити висновки, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставин; правильно структурований текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти. Знаходити й виправляти похибки та помилки в змісті, побудові й мовному оформленні власних висловлювань, спираючись на засвоєні знання</p>
--	--	--

КРИТЕРІЇ оцінювання знань абітурієнтів при проведенні співбесіди з української мови

Кожен з білетів співбесіди передбачає завдання, що охоплюють всю суму лінгвістичних, граматичних, правописних правил сучасної української літературної мови (для абітурієнтів з базовою загальною середньою освітою).

При оцінюванні відповіді абітурієнта враховуються:

- правильність, повнота відповіді;
- ступінь розуміння та усвідомленого відтворення вивченого матеріалу;
- логічність, зв'язність, мовне оформлення відповіді;
- вміння застосувати вивчений раніше матеріал до конкретних випадків і наводити самостійно дібрані приклади.

Абітурієнт повинен знати: мовні норми сучасної української літературної мови (орфографічні, орфоепічні, лексичні, граматичні, стилістичні, пунктуаційні); мовленнєві норми (етикету й етикет спілкування).

Абітурієнт повинен вміти: вільно володіти усною та писемною формами української літературної мови, правильно і грамотно писати й говорити, формулювати й виголошувати свої думки, підтримувати діалог.

Рівень знань абітурієнта оцінюється на співбесіді як достатній або недостатній. Для абітурієнтів, які проходять співбесіду, достатнім слід вважати рівень, який відповідає 10, 11, 12 балам (оцінюється за умов 70% правильних відповідей).

Особи, які отримали «достатній» рівень знань, рекомендується до зарахування за наслідками співбесіди.

Особи, які за результатами співбесіди не рекомендовані до зарахування на навчання і які подали сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів з результатами, не нижчими передбачених Правилами прийому, мають право брати участь у конкурсі на загальних засадах.

Достатнім рівнем вважається:

- правильно виконані в повному обсязі завдання будь-якого рівня, володіння нормами сучасної літературної мови;
- усвідомлений, обґрунтований виклад основних понять питання 1-го рівня з наведенням доречних прикладів самостійно;
- грамотно проаналізовані мовні явища, поняття, ґрунтовно і повно пояснені орфограми, визначена структура речень, наявність у них пунктограм та правил їх вживання;
- у наявності літературна мова, достатній словниковий запас, але є незначні фактичні орфографічні, пунктуаційні, граматичні чи мовленнєві помилки;
- наявне правильне пояснення не менше 2-3 орфограм. При цьому допускається не більше 3-х помилок, які абітурієнт виправляє після зауваження викладача;
- наявне уміння правильно редагувати речення.

Недостатнім рівнем вважається:

- відповідь абітурієнта не відповідає вищезазначеним вимогам;
- відповідь відсутня чи неправильна, неправильний хід міркувань;
- відповідь правильна, але її обґрунтування неправильне, невмотивоване;
- в наявності значна кількість помилок різних типів.

Слід враховувати мовленнєве оформлення відповіді: правильну будову речень, зв'язність, логічність, послідовність викладу, використання багатства лексики. При підрахуванні помилок 2 негрубі вважати за одну.

До негрубих помилок відносити:

- написання великої букви в ускладнених власних найменуваннях;
- правопис прислівникових сполучень, утворених від іменників з прийменниками (до побачення, назустріч тощо);

- заміна одного із розділових знаків іншими (наприклад, при вставлених конструкціях, що можуть виділятися комами, тире, дужками);
- заміна авторського розділового знака згідно з правилами.

Навчально-методична література

1. Авраменко О.М. Українська мова та література: довідник. Завдання в тестовій формі. І ч. / О.М.Авраменко, М.Б. Блажко. – 6-те видання, випр. і доповн. – К.: Грамота, 2016. – 560с.
2. Беляєв О.М. Українська мова: підруч. для 10-11 кл. шк.. з укр. та рос. мовами навчання/ О.М. Беляєв, Л.М.Симоненкова, Л.В.Скуратівський, Г.Т.Шелехова. – К.: Освіта, 1997. – 240 с.
3. Білоусенко П.І. Учїться висловлюватися / П.І.Білоусенко, Ю.О.Арешенков, Г.М.Віняр та ін. – К.: Рад шк., 1990. – 126 с.
4. Ваш репетитор з української мови: посібник. Вид. 2-е / кол. авторів під керівн. М.Пентилюк. – К.: Ленвіт, 2003. – 72 с.
5. Галетова А.Г. Українська мова: підручник для учнів старших класів середніх навчальних закладів нефілологічного профілю та абітурієнтів / А.Г. Галетова, І.В. Гайдаєнко, О.М. Горошкіна, О.С. Паламарчук, М.І. Пентилюк – К.: Ленвіт, 2003. – 272 с.
6. Дияк О.В. Українська мова. Довідник для абітурієнтів та школярів: повний курс підготовки для вступу до вищих навчальних закладів / О.В. Дияк, В.М. Прудка. – 2-е вид., перероб. і доповн. – К.: Літера ЛТД, 2012. – 464 с.
7. Доленко М. Т. Сучасна українська мова / М. Т. Доленко, І. І. Дацюк, А. Г. Кващук. – К. : Вища шк., 1987. – 352 с.
8. Залікові завдання з української мови. 10-11 клас. - К.: Шкільний світ, 2006.
9. Зубков М. Українська мова. Універсальний довідник. / М.Зубков - Харків: ВД «ШКОЛА», 2009.
- 10.Ковтюх С.Л. Репетитор (як навчитися грамотно писати): навчальний посібник з практичного курсу української мови / С.Л.Ковтюх . – 3-є вид., випр. й допов. – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 592 с.
- 11.Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: навчальний посібник. / Г.О. Козачук - К.: Вища школа, 2007.
- 12.Мойсієнко А. К. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис: підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. – К. : Знання, 2010. – 374 с.
- 13.Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.: ТОВ «КАЗКА», 2008.
- 14.Пентилюк М.І. Українська мова: підручник-комплект. / М.І. Пентилюк, О.В. Іващенко. – К.: Ленвіт, 2001. – 352 с.
- 15.Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова : підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; за ред. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2003. – 430 с.
- 16.Плющ М.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник. / М.Я. Плющ., Н.Я. Гринас - К.: Вища школа. - 2004.

17. Пономарів О. Д. Сучасна українська літературна мова : підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; за ред. О. Д. Пономарева. – К. : Либідь, 1997. – 400 с.
18. Радченко І. Орфографія української мови. Просто про складне / І. Радченко - К.: Шкільний світ, 2008.
19. Сагач Г.М. Золотослів: навчальний посібник для середніх і вищих навчальних закладів. - К.: Райдуга, 1993.– 378с.
20. Скуратівський Л.В. Українська мова. Елементи практичної риторики: додаток до підручника”Українська мова, 10-11 кл.” для загальноосв. навч. закладів з укр. та рос. мовами навчання. – К.: Освіта, 2004. – 128 с.
21. Тести. Українська мова. 5-12 класи/ За ред. д.філол.н., проф. Гуйванюк Н.В. - К.: Академія, 2009.
22. Тележкіна О.О. Говоримо та пишемо українською правильно і красиво / О.О.Тележкіна. – Х.: Основа, 2010. – 248 с.
23. Українська мова: енциклопедія / [голова ред. кол. В. М. Русанівський].–вид. 2-ге, випр. і доп. – К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.
24. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. – К. : Наукова думка, 2003. – 240 с.
25. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови [Текст] / І. П. Ющук. – 4-е вид. – К. : Освіта, 2000. – 254 с.
26. Ющук І. П. Практичний довідник з української мови [Текст] / І. П. Ющук. – К.: Рідна мова, 1998. – 223 с.
27. Ющук І. П. Українська мова. 52 уроки грамотності. 2232 тести. Довідник для учнів 5-11 класів та абітурієнтів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 240 с.
28. Шкуратяна Н.Г. Сучасна українська літературна мова: Модульний курс: Навч. посібник. / - Н.Г. Шкуратяна, С.В. Шевчук К.: Вища школа, 2007